

*

Din cuvîntarea despre nașterea lui Hristos¹ s-a tradus în versiunea lui Varlaam și mai puțin². Pe alocuri s-a rezumat. S-au preluat fragmente impresionante și îndemnurile didactico-morale, unele explicații apocrifă despre darurile aduse de magi, ori despre mersul stelelor, legat de soarta oamenilor. Străvechiul filosof persan Valatam prevestise apariția stelei neobișnuite la nașterea lui Hristos, socotit mare împărat. Traducerea lui Varlaam ne transportă prin stil în lumea basmelor: „Într-aceea sosiră nește filosofi de la răsărit,... crai de la Persida (Persia)... Și atunce svătuiră și purceasară cu mare gloate, ca nește crai, la închinarea tînărului împărat“³.

Tot așa de creator și exact a tradus originalul neogrec din mai multe fragmente, care nu erau legate de textul evanghelic, ca de ex. parenezele din încheiere pe care le reproducem paralel pe versiuni cu traducerea noastră.

Damaschin Studitul, op. cit., p. 35 și Ms slav 146 f. 26 r.v.

Pentru aceasta și noi, binecuvîntați creștini, să sărbătorim astăzi, să slăvim și să cinstim această zi împărătească. Să mărim pe Hristos care s-a născut astăzi.

Dar nu cu orgii păgînești, sau cu cîntece și cu jocuri, nu cu beții și cu vorbărie goală, nu cu petreceri și cu bocete în cinstea lui Bahus... nu cu ieșiri rele de îmbuibare cu mîncări și cu băutură .....

Să nu fim desfrînați, nici să nu ne murdărim fiindcă unora ca acestora li se pregătește focul cel veșnic și gheena cea de pară. Să nu ne îmbătăm și să nu ne îmbuibăm pentru că miine din nou vom flămîzi ca și cînd nici n-am fi mîncat. Ce cîștigăm noi din beții? Și ce bine vom pregăti pentru sufletul nostru dacă ne îmbuibăm și ne ducem la chefuri rele? Cîți au petrecut zile ca cele de acum cu cîntece cu lăutari cu jocuri cu îmbuibări de băuturi și mîncăruri pe la ospete, iar acum sînt numai țărîni în pămînt! Dar ferice numai de aceia care au făcut bine pentru sufletul lor!

Pentru aceia pe cei sărmani să-i hrănim, pe cei dezbrăcați să-i îmbrăcăm, pe cei flămîzi să-i săturăm, pe cei inșetați să-i adăpăm, pe cei betegi să-i ajutăm, pe cei închiși să-i vizităm, pe străini să-i găzduim, pe cei păcătoși să-i plîngem iar pe sfinți să-i preamărim...

Varlaam, op. cit.,

„Pentru-aceea și noi să praznuim astăzi, să cinstim această zi împărătească să mărim pre Hristos, carele s-au născut astăzi.

Nu cu praznice păgânește. Nu cu ciuîmpoi și cu jocuri nu cu mîncări multe și cu beții

.....

Să nu curvim nice să ne spurcăm că focul nestins să gătează pentru unii ca aceea. Să nu mîncăm multe și să ne îmbătăm, că mâne iară vom flămîndzi cum n-am hi mîncat. Ce dobândim diîn beții sau ce agonisim sufletelor noastre. Cîți au petrecut dzile ca aceste cu cîntece cu ciuîmpoi, cu jocuri, iar acum sînt țărîni în pămînt. Numai ferice de ceia ce-au făcut și fac bine pentru sufletul său.

Pentru-aceia: flămîndzii să săturăm înșetații să adăpăm golii să îmbrăcăm, bolnavii să socotim închișii și legații să cerșetăm, nemearnicii să primim, năpăstuiții să le folosim, păcătoși să plîngem, svenții să lăudăm...

¹ Varlaam, *op. cit.*, p. 397-403.

² Damaschin Studitul, *λόγος περὶ τῆς φράσει, εἰς τὴν μετὰ σάρκα γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ* „Cuvîntare în limba vorbită la nașterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos“, *op. cit.*, p. 18-35.

³ Varlaam, *op. cit.*, p. 399. Dam. Studitul, *op. cit.*, p. 30-31.